

איך תרגיש כשתגלה 200 דברים טובים שקיימים בחיים שלך?

(וגם, ניגון מרטיט לשבת)

שלום יקירי.

כשאנו מדברים על הודיה לה' אנחנו בדרך כלל מתכוונים למקרים מיוחדים שבהם ראינו את ידו הטובה והרחבה של הקב"ה.

אנחנו לא כל כך רגילים להודות לה' על כל השגרה ה'רגילה'. פשוט כי אנחנו רגילים מדי ואדישים מדי אליה.

אנחנו יכולים לסיים ספר תהלים שלם בהתרגשות ובדמעות הודיה כי רכב עלה על המדרכה ו'כמעט' פגע בילד שלנו, אבל אנחנו לא כל כך זוכרים להודות לה' ביום 'רגיל', שבו כל הרכבים נסעו על הכביש ולא עלו בטעות על המדרכה, ולא דרסו מישהו מהקרובים אלינו.

אנחנו מתרגשים עד כלות ומזידים לקב"ה מקרב לב שמישהו שאנחנו מכירים איחר להגיע למטוס שהתרסק, ושוכחים להודות לו באותה מידה על טיסה 'רגילה' שלא איחרנו אליה והיא לא התרסקה. 'רק' הגיעה בשלום.

אנחנו יכולים לנסוע לכותל ולהודות לקב"ה שבעיה שהיתה לאחד הילדים שלנו נפתרה, אך בדרך כלל שוכחים להודות לו שהבעיה הזו (ואלפי בעיות אחרות) לא ביקרה אצל שאר הילדים שלנו.

הימים האלו, של חנוכה, הם ללא ספק הזדמנות מדהימה לעצור ופשוט להכיר בטוב ולהודות לה' על כל מה שיש לנו ועל כל מה שמתרחש איתנו.

לא רק על הנסים החריגים, אלא דווקא על כל הרגיל והשגיר, מה שאנחנו מכנים בטעות 'טבע', שאנחנו יודעים היטב שבשביל הקב"ה הטבע ומעל לדרך הטבע - היינו הך.

הבעיה היא, שאמירות-התודה שלנו 'הוברגו' בסדר היום שלנו וכבר הפכו גם הן לשיגרה יבשה ו'מלומדה' אחת גדולה..

רבי צבי מאיר זילברברג שליט"א מתאר איך בעבר היה אדם מתעורר בבוקר, מגלה שהוא יכול לפתוח את עיניו וה' נתן לו גם היום את הכוח לראות, והוא לא עיוור, והיה מברך בהתרגשות גדולה: ברוך אתה ה' פוקח עיוורים.

היה מגלה שהוא גם לא משותק ושהוא יכול להזיז את כל אבריו, והיה מוסיף לברך בהתרגשות: מתיר אסורים.

היה רואה שהוא יכול אפילו להקים את עצמו מהמיטה והיה מודה לה': ברוך אתה ה' זוקף כפופים! היה מגלה שגם היום הוא יכול ללכת, והיה צועק לה': איי, ברוך אתה ה' אשר הכין מצעדי גבר.

היה ברור להם שכל מה שקורה, ה' עושה כל יום מחדש, ללא שום הבדל אם זה משהו שנראה 'טבעי' או משהו שנראה כמו נס מיוחד.

היום, הוכנסו כל הברכות לסידור המסודר, ואנחנו מגיעים לבית הכנסת ואומרים את כל הברכות בערימה אחת,

ומטבע הדברים מתקשים לעצור ולחשוב על כל אחת מהברכות.

וכדי להגיע לכך, אנו צריכים לחטוף טיפה יישוב הדעת להתרכז ולחשוב

על כל הטוב 'הרגיל' שיש לנו, אפילו על הנשימה הפשוטה והטובה שאני ואתה משחררים ברגע זה, שגם היא לא מובנת מאליה ולא 'טבעית' בכלל..

מספרים על רבי אביגדור מילר זצ"ל, מגדולי התורה בארה"ב בדור האחרון, שבאחד מימי הקיץ הלוהטים התעורר לאוויר חם ומחניק מאוד, והרגיש שאינו יכול להודות לה' בכל לבו על האוויר שהוא נושם.

אז הוא הלך ולקח קערת מים והכניס את ראשו לתוך המים למספר רגעים ממושכים, עד שכבר היה חייב להוציא את הראש כדי לנשום. הוציא את ראשו ושחרר בהקלה נשימה ארוכה, ואז הודה לה' בהתרגשות על האוויר הטוב..

לפני כשנה וחצי נפטר בירושלים, אחרי תקופת מחלה קשה, איש יקר מאוד בשם רבי פנחס רוזנבוים ז"ל. המנוח היה יהודי צדיק, ת"ח גדול, וחסיד אמיתי בלבו ובנשמתו.

עליתי לירושלים לנחם את בנו, ידידי יוסי שיחי, ואני מתקשה להיזכר מתי הייתי בניחום אבלים והתקשיתי לקום וללכת משם, כמו גם מתי יצאתי מניחום אבלים

עם דמעות בעיניים
ועם גרון נשנק מהתרגשות.

במשך שעה ארוכה
שמעתי תיאורים לבביים ומפעמים
על יהודי מתוק כל כך,
שהעולם העכור שמסביב
לא הצליח להשפיע עליו,
והוא נשאר זך וטהור, ומתוק. מתוק!
אולי בעתיד נקדיש לו יריעה מיוחדת.

הוא היה אדם מופלא
שאנחנו יכולים ללמוד ממנו הרבה
ולשאוב ממנו השראה גדולה.

באותו ערב סיפר לי יוסי
כי בימי מחלתו האחרונים
הגיע אליו לבקרו הרב שמואל רבינוביץ,
הנושא בתפקיד 'רב הכותל'.

בשיחה ביניהם עלה נושא ההודיה לה',
ור' שמואל רבינוביץ סיפר לר' פנחס
על המנין הענק
שמתקיים מדי חצות לילה בכותל,
שבו אומרים מאות אנשים את תפילת 'נשמת'.

ר' פנחס לא הצליח בשום אופן להבין.
"איך אנשים יכולים לומר 'נשמת' כל לילה?
מתי הם מתכוונים לכך?"

לא הבנתי, ושאלתי את יוסי
מה הכוונה 'להתכוון לנשמת',
ואז הוא סיפר לי
איך אביו ז"ל היה מתכוון ל'נשמת'.

מדי שבוע בשבוע, במשך כל שנותיו,
היה ר' פנחס ורעייתו שתחי'
מתיישבים יחד בספה אחרי סעודת ליל שבת.
הרי מחר בבוקר עומדים לומר נשמת,
יש להתכוון כראוי.
איך אפשר לגשת סתם ככה לנשמת,
בלי שיוזעים על מה מדברים?
הולכים הרי להודות לה' על כל הטוב שנתן,
אז צריכים לדעת על מה להודות. לא?

ר' פנחס היה שואל את רעייתו:
מה קורה עם בנימין שלנו?
ורעייתו: עם בנימין? לא זכור לי משהו מיוחד.
ר' פנחס: לא יכול להיות. שבוע שלם עבר,
ושום דבר טוב לא קרה עם בנימין?
מגרדים שברי זכרונות מפה ושם,
ואז נזכרים שבתו נפלה בתחילת השבוע,
והלכו למרפאה, ושחררו אותה בלי שום טיפול.
"הו", מתרגש ר' פנחס בהתלהבות,
"הנה יש לנו על מה להודות מחר".

ומה קרה השבוע עם שרה'לה?
ועם חני? ועם שלמה? ועם נתי?
(שמות בדויים)
וכך עובר ר' פנחס ילד אחר ילד,
מתעקש ולא מרפה
עד שהוא מוצא על מה להודות לה'
על כל הטוב שנתן לו
ולכל אחד ואחד מיוצאי חלציו.

וכשסיימו לעבור על כל הרשימה,
היה ר' פנחס ז"ל נעמד בהתרגשות על רגליו
ומכריז בקול נרגש:
הו, עכשיו אנו מוכנים לומר 'נשמת' - - -

והאמת הפשוטה היא,
שכל אחד מאיתנו יש לו המון המון מתנות
שעליהן הוא יכול להודות.
פשוט התרגלנו מדי לכל הטוב הזה..

ויותר מכך, יותר מההרגל והשיגרה,
פשוט התרגלנו להתמקד **במה שאין לנו.**
התרגלנו להשוות את עצמנו לאחרים.
לקרובי משפחה, לשכנים, למכרים,
שיש להם יותר מאיתנו,
והרי תמיד יהיו אנשים
שיהיה להם יותר מאיתנו,
ושכחנו להתמקד **במה שיש לנו.**

וכשאנחנו עוצרים לומר תודה
על **מה שיש לנו,**

אנחנו פתאום מקבלים פרופורציות.
פתאום אנחנו רואים מול העין
את כל מה שיש לנו.

פתאום אנחנו מתוודעים
לכל האוצרות שזכינו להם.
פתאום אנחנו מרגישים עשירים, ברי מזל,
ילדים אוהבים של אבא, של הקב"ה,
שמעניק לנו כל כך הרבה.

לפני תקופה היינו קבוצה של כעשרה חברים
שהחלטנו יחד שכל אחד הולך לכתוב
רשימה של 200 תודות
על דברים טובים שיש לו בחיים.
שיערנו שזה יהיה טיפה קשה,
אז התחייבנו אחד לשני
שכל מי שלא יסיים את המשימה בתוך יומיים,
יצטרך להעניק לחברים 200 שקלים..

זה עבד יופי.

בתוך יומיים, הצליח כל אחד מהחברים
לכתוב רשימה של 200 תודות
על כל הדברים הטובים שיש לו בחיים.
חלקם אפילו בתוך מספר שעות.

אתם בוודאי שואלים את עצמכם
איך אפשר להגיע לרשימה של 200 תודות..
אז זה בדיוק הענין,
ממש מה שדיברנו רק לפני רגע.

התרגלנו להודות לה' רק על דברים גדולים,
ושכחנו להודות על כל הדברים 'הרגילים'..

הנה דוגמאות:

על שזכית להיוולד יהודי.
על שזכית להיוולד לבית שומר תורה ומצוות.
על המלמד המצוין של הילד.
על תכונה נפלאה פלונית שיש לאשה.
על יראת השמים של הילד הזה.
על כשרון פלוני שיש לך.
על הדירה הנפלאה.
על היכולת של האשה לחנך.

על האהבה שלך ללמוד תורה.
על החן של הילד ההוא.
על החיבור החברתי של הילדה.
על המתיקות של הילד ההוא.
על הראש הטוב של הילד האחר.
על החיבור שלך לספר מוסר מסוים.
על אבא שאוהב ללא תנאים.
על אמא שמוכנה לעשות בשבילך הכל.
על היכולת שלך לרתק בסעודת שבת.
על השכן הטוב שזכית לו.
על עוד שכן טוב שנמצא בחייך.
על בית-הכנסת הנחמד בשכונה.
על הכולל המדהים שבו אתה לומד.
על החברותא שזכית לו.
על השווער המדהים.
על השכונה המדהימה.
על היכולת לפרנס.
על כשרון האפיה של האשה.
על אח טוב שתמיד מוכן לעזור לך.
על גיס טוב שתמיד מפרגן לך.
על האהבה שלך לידע.
על המקרר שכבר מחזיק 15 שנה.
על שהיה לך שכל בזמן
להשקיע בשביל העתיד.
על השוויגער שמעניקה בכל הלב.
על עלון פלוני שמעשיר אותך מדי שבוע.
על המכולת שצמוד לך ליד הבית.
על הקהילה שזכית להשתייך אליה.
על חבר נאמן שיש לך.

רק התחלנו, וכבר הגענו לכמה עשרות..
לא תאמינו כמה בקלות אפשר להגיע
לרשימה של מאתיים תודות.

הרשימה הזו חוללה פלאים
לכל אחד מאיתנו.
האושר ממש הציף אותנו.
הרגשנו מיליונרים אמיתיים.

פתאום הבנו,
שעם כל 200 הדברים הטובים האלו,
שנוכחים כל כך חזק בחיים שלנו,
זכינו לחיים מאושרים של ממש,
ושאנחנו יכולים להתגבר בקלות
על שאר האתגרים בחיינו.

עם 200 בסיסים עוצמתיים כאלו
שיש לנו בחיים,
קיבלנו תחושת ביטחון מדהימה שלא היכרנו,
ופשוט גילינו כמה אנחנו טובים,
כמה החיים שלנו ורודים,
וכמה ה' אוהב אותנו..

לפני כחצי שנה
התאספנו בני המשפחה המורחבת
לסעודת הודיה
לרגל חסד שעשה הקב"ה
עם אחד מבני המשפחה.
שווערי היקר שיחי', הרב שלמה קאליש,
הלחין לכבוד המעמד ניגון מרטיט לב,
'זכור אהבת קדומים...
לבי ובשרי ירננו לא-ל חי',

אותו שרו בני המשפחה במהלך הסעודה בהתרגשות לב גדולה.

כששרנו יחד את הניגון הזה, חשבתי על הסיטואציה המרגשת הזו, שבה יושבים עשרות אנשים בצוותא,

בלב אחד, ומודים לה' על הטוב שעשה

עם אחד מבני המשפחה, ופתאום התחדד לי מאוד עד כמה כל משהו טוב שקורה לכל אחד מהסובבים שלנו, הוא בעצם משהו טוב שקורה גם לכל אחד מאיתנו.

כי אם כשמשהו לא טוב קורה לאחד הקרובים אלינו -

נהיה רע גם לנו, אז גם כשטוב לקרובים אלינו - טוב לנו.

והרי אצל הקב"ה הכל מדוד במדויק, ואם ה' עשה משהו טוב

למישהו בסביבה שלנו,

ה' בהחלט לקח בחשבון והתכוון לכך שגם לנו יהיה טוב.

וההבנה המדהימה הזו רק מכפילה פי עשרות את כמות התודות שאנו רוצים לומר לה'.

כמה, כמה טוב לנו. וכמה טוב ה'.

ובכן, אני מזמין אותך בכל לב

ללכת על האתגר המדהים הזה,

ולכתוב עד סוף ימי החנוכה רשימה צנועה של 200 תודות על מה שיש לך בחיים.

הרשימה הזו יכולה לחולל בך פלאים!

והנה הניגון המרטיט,

כפי שהושר באותה סעודת הודיה, שכאשר אתה מקשיב לו היטב, אתה ממש שומע את המיית הלב של בני משפחה המודים לה' הטוב

על החסד שעשה איתם עצמם, גם כשזה נעשה באמצעות בן משפחה אחר.

◀ זכור אהבת קדומים

(קישור להורדת הניגון)

לחן: הרב שלמה קאליש

שרים: אהרן סאמעט ובני המשפחה

קלידים: יענקי רובין

חנוכה מואר ושמח.

שבת שלום ושלווה.

היו ברכה יקירי

ברוך שובקס

שיתופי קוראים

כבוד הרב ברוך שובקס, השלום והברכה.

ראשית, רציתי להודות על החידון המעניין במשנתו של מרן רה"י זללה"ה. החידון מרתק ומדהים, והאמת שהשתמשתי בו כתוכנית למסיבת חנוכה משפחתית, היה מרתק במיוחד והפרט שהוא תוכן רוחני.

רציתי רק להאיר הארה נצרכת. כאנשים קטנים גם אם תלמידי חכמים, אין לנו את היכולת לדעת מה תשובתו של אדם גדול, מה דעתו ומה הוא חושב, כמובן שכל תשובה במיוחד של מרן, הייתה מותאמת לכל אדם, כל אחד שמע מה שהיה צריך לשמוע, וזה לא רק פיקחותו ורוחב דעתו הגדולה ללא ספק, אלא הסייעתא דשמיא הנתונה והמלווה כל אדם גדול כידוע.

כך שהיה צריך יותר להדגיש שמדובר בחידון שבנוי על סיפורים שהיו, בהם הוא דאג לקלף את מעטה השקר הדק שמלווה כל אדם שאינו דואג בכל כוחו לקלף אותו, וזו עבודת חיים.

וכמובן שאין ללמוד מזה שום דבר הלכה למעשה, ובפרט בשאלות הנוגעות לעניני חינוך. כך שההקדמה לא הייתה כל כך מדויקת.

אקווה שיובנו דברי לנכון, להאיר ולהדגיש את הדברים הידועים, שיכולים אנשים פשוטים יותר, לבא מהם לכלל טעות.

◀ נכון עד מאוד מה שכתבת.

אמנם, בוודאי יש ללמוד כמעט מכל סיפור,

אך עדיין ברור כי חכמתנו היתה לדייק לכל אחד תשובה מתאימה, לפי מה שהוא..

ולא תמיד ניתן לקבוע מכר כללים.

///

הארה קטנה: אנו לא רוצים להיות הרב שטיינמן ולא זה צריך להיות השאיפה של אף אחד בכלל. רק השאיפה שלנו ושל כל אדם להיות עצמנו, מי שאנחנו ומה שאנחנו, ולא להיות מישהו אחר. כן ללמוד מעבודת המידות של הרב שטיינמן, ולהתקדם צעד אחרי צעד מהמקום שה'אני' שלי נמצא שם.

///

זכיתי להסתובב אחרי החתונה בביתו של הגרא"ל. כל יום התקיים שיעור ב"סלון", ואח"כ תפילת מנחה, ואח"כ עברו אנשים עם שאלות. אהבתי מאוד לשמוע את השו"ת. יכלו לשמוע טוב כי הגבאי היה חוזר על רוב השאלות בקול.

את החכמה שלו ראו בחוש, הוא שלף תשובות במהירות וחתך עניינים כבדים ברגעים. מה שראיתי אצלו הרבה פעמים, תשובה שלא כתבת... - הוא ממש לא הרגיש חייב לענות. הוא קלט מהר מאוד את המתוחכמים וכדו'. לחץ להם את היד ללא אומר ודברים. אצלו זה אמר שההוא גמר איתו...

היה איזה אברך חסידי בבני ברק שהתקלקל והתחיל לגלח את הזקן. מישהו שהיה מסתובב אצל הרב שטיינמן ביקש ממנו שישפיע עליו בענין הזקן. הוא הביא את האברך לביל שבת והזכירו לו בשקט. הרב שטיינמן ראה אותו ולא רצה להגיד לו מילה בנושא.

אחרי שהאברך יצא, אמר הרב שטיינמן לזה שהביא אותו, שיותר חשוב שהאברך לא יהיה קרקפתא דלא מנח תפילין. בדקו ומצאו שהוא צדק כמובן בכל מילה!

///

למה היית צריך להסתבך להכנס לפוליטיקה? ההפסד שהפסדת (בטוח) כמה וכמה קוראים, גובר על הרווח שרצית להועיל כאן. זאת דעתי העניה.

◀ חשבתי על הענין קצת, ושקלתי שהרווח יעלה על ההפסד.

גם אם יעזבו קוראים שקשה להם עדיין להבין שיכול להיות איש מורם מעם בחוג שאינו שלהם,

כנראה יבואו אחרים שכן מבינים זאת ופתוחים יותר לשמוע רעיונות חדשים, ובתווך, ייתרמו כל השאר..

ואכן המציאות גם היתה כך, לשמחתי.

///

///

ראיתי עכשיו ציטוט מעניין מאוד בשמו של ר' נחמן מברסלב, בנושא התפיסות שבו עסקת לאחרונה, אך לא אימתני את מקורו: "כיוון שהאדם אינו מוכן להתמודד עם הקושי המועט הכרוך בשינוי דפוסי חשיבתו, הוא נאלץ להתמודד עם קושי גדול פי כמה הכרוך בחיים המשועבדים להם". כל כך מדויק!

///

הבנתי את הענין של התפיסות לפני הרבה שנים, אבל עד שקראתי את המאמר שלך על שינוי תפיסות לא שמתי לב עד כמה זה באמת נוגע לנו בכל תחומי החיים.

זה גם נוגע למהלך היצר הרע בעולם. כתוב שלעתיד לבא הקב"ה שוחטו ליצה"ר, צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה, הצדיקים בוכים ואומרים איך יכולנו לנצח כזה הר גבוה ורשעים בוכים ואומרים איך לא ניצחנו את חוט השערה. והשאלה צועקת, מהו היצה"ר, הר גבוה או חוט השערה? ולפי היסוד הזה ממש ברור: תפקיד היצה"ר זה להסיט את הפוקוס לדברים הלא נכונים ולגרום לנו לחשוב שהלא טוב הוא הטוב, כי בעצם מבחינה טבעית אין סיבה שאדם יחטא כי הרי הוא תמיד למד ושינן עד כמה החטא לא טוב, אז למה ברגע אחד הכל משתנה?

היצה"ר משחק לנו בתפיסות, ומראה לנו את חוט השערה כהר בעל ערך וחשיבות שאותו הגוף יבחר אוטומטית כי זה הטבע, ולכן צדיקים שלא חטאו עדיין, אוהזים במצב של לפני החטא ואצלם עדיין היצה"ר מראה להם את זה כהר גבוה, ולכן הם שואלים איך ניצחנו? הרי זה היה כזה גדול? והרשעים שכבר עברו את העבירה יודעים שבעצם הכל תעתועי ראייה ובוכים איך לא הצלחנו...

לפני כמה שנים הייתי באתר תיירות והיה שם סרט הסברה על המקום בתלת מימד, ובאמצע הורדתי את המשקפיים של התלת מימד ואני רואה אנשים עושים כל מיני תנועות מוזרות החזרתי את המשקפיים וראיתי שזה נראה כאילו עפים עליך אבנים ואז הבנתי באמת איך זה שאתה רואה במציאות דברים שהם לא מתחילים להיות קשורים למציאות...

כתוב גם שהיצה"ר דומה לזבוב, אז גם בנוגע ליסוד הזה, כשהזבוב עובר ליד האוזן אתה בטוח לפי הרעש שיש פה מטוס קרב... אבל באמת זה בסה"כ זבוב קטן, וכך בדיוק הוא גם היצר הרע!

יישר כח על המאמרים המתוקים.

עד כאן להשבו.

**האם זה נכון? לאן נתבונן?
היאך ממידותיו נלמד להתרומם?**

**בואו ננמיק, נביט קצת, ועוד
נחפש מה קרוב אליך מאוד...
יש מידה אחת, מאפיין מרכזי
כאילו קוראת לכולנו 'תא חזי'**

**אמת-יש אחת. אין יותר ופחות
אולי נלמד קצת פחות 'לחפות'
לחיות בשלמות, החוץ והפנים
הגיע הזמן את האמת להפנים**

**לפני מעשה, שאלה אחת קטנה
מה אנחנו משדרים לסביבה?
להתנדנד עוד דקה, עם 'שפתיה לא נעות'
להתעניין כלפי חוץ, 'לעגל פינות'
לעבוד לשם שמים, ב'גיוס תרומות'
אולי זה פשוט גונב דעת בריות?**

**נרגיל להתבונן במראה פנימית
ולהוציא רק התנהגות אמיתית
והנה הבאנו לחיי המעשה
שינוי אמיתי שאותו נעשה**

**האם יש בדורנו מצרך יותר נדיר
מאותה 'נעדרת' שנעלמת תדיר?**

**אם ניקח שינוי אמיתי לחיים
אם נלמד לחפש את המעשי שבסיפורים
וזכינו - תלמוד לידי מעשה
אשרי דור שככה עושה.**

לעילוי נשמתו הזכה והטהורה
של מרן הרב אהרון יהודה לייב בן ר' נח
זכר צדיק וקדוש לברכה.
זכותו תגן עלינו.

///

אני רוצה להוסיף לך שאלה ששאלו את הרב שטיינמן האם אפשר שיהיה פער גילאים בין הבעל והאשה, והשיב: אשתי (הרבנית תמר ע"ה) היתה מבוגרת ממני ב-5 שנים, והיה טוב מאוד. וגם נח נשא אישה שהיתה מבוגרת ממנו בכאלף שנים, וכל העולם נבנה מהם.

ועוד סיפור שקצת מזכיר את מה שהבאת בנושא החוצפה, שפעם משגיח בישיבה סיפר לו על אחד מהבחורים שמציק לו באופן בלתי רגיל והוא לא יכול להחזיק אותו בישיבה.

'אתה אוהב אותו?' שאל הרב שטיינמן, 'איך אני יכול לאהוב אותו? הבחור מפריע לי ומתחצף ללא הפסקה. אני אגיד לרב, זה או שהוא יוצא מהישיבה או שאני יוצא מהישיבה, אני ממש כבר לא מסוגל'. מרן ענה בנחרצות: 'אם אתה שואל אותי אם אתה או הוא, אז תצא אתה מהישיבה'.

המשגיח היה בהלם למספר רגעים והוא שאל שוב: 'הרב מתכוון ברצינות שאני אעזוב?' ענה לו הרב: 'לא התכוונתי שתעזוב את הישיבה, התכוונתי שתאהב את הבחור ותדאג לו...'

הצפת אותנו בגעגועים לאדם גדול זה, שאחד מכוחותי הכבירים והנדירים, היה לאחד את כל העדות והמפלגות, בלי רעשים וצלצולים מיותרים, בצורה כמעט חסרת תקדים, דבר שהיה חסר מאד במערכת הבחירות האחרונות, ולצערינו גם יהיה חסר בהמשך, בבחירות הארציות הקרובות ובאות (מבלי להיכנס לפוליטיקות כמובן...)

חבל על דאבדין, ויהי זכרו ברוך!

◀ כמה נכון, ועצוב.

ועדיין אנו יכולים להתמקד ב'יש' הקיים, להיאחז בדמותו ולהשתדל ללכת בדרכיו..

///

המבדק יפה מאוד, אלא שחלק מהתשובות ידעתי מהזכרון, וחלק אחר ידעתי מהחריפות שבתגובה יותר מאשר האמת שבה.

◀ גם החזרה אינה ענין של מה בכך..

///

רעיון יפה של מאמר. הרב שטיינמן זצ"ל היה באמת איש מיוחד עם עבודת המידות, אבל מה אנחנו החסידים צריכים לקחת מודל מבחוץ ולחנך את ילדינו להיות כמוהו?

◀ איני יודע לגבירך,

אבל לעצמי אני מאחל

שהילדים שלי (ואני) נהיה לפחות 20% כמוהו. אהיה מאושר מאוד כשזה יקרה..

///

שורות שכתבתי בעקבות הטור האחרון על מרן הרב שטיינמן זצוק"ל:

מרן שלי...

**אפשר להסביר, לתאר, לספר
על גדלות עצומה בתורה
אפשר להמחיש, לפאר, לדבר
על פשטות שאין לה שניה**

**אפשר לרצות, לנסות, לחקות
על מידותיו 'דומה למלאך'
אפשר לשאוף, לקוות, לדמות
על התמדה בלי רע ואח**

אבל כל סיפור

כל תאור

כל עדות

כל מימרא

רק מרחיקה מגדול ונורא

הפער עצום

ענק שבענקים

אחרי כל זה, אנחנו כה קטנים...

**מתבוננת מעלה, כולי תוהה
היכן אני והוא, אין אפילו השוואה**